

ELŐTERJESZTÉS

Velem községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2009. november 27-ei testületi ülésére

Tárgy:	Velem községi Önkormányzat 2010. évi költségvetési koncepciója
Előterjesztő:	Horváth Miklós polgármester
Összeállította:	Dr. Görög István körjegyző, Cserkutiné Stipsics Edina pénzügyi előadó
Melléklet:	Költségvetési tábla

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény /a továbbiakban: Áht./ 70 §-a alapján a polgármester a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót november 30-ig, – a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-ig – nyújtja be a képviselő-testületnek.

A költségvetés a helyi önkormányzatok által ellátandó feladatok megvalósításának egyik legfontosabb alapdokumentuma az éves költségvetés, amelyben a település képviselői egész évre meghatározzák a gazdálkodással kapcsolatos teendőket, azok kereteit, az egyes ellátási formákban a szükséglet-kielégítés mértékét.

A költségvetési koncepció összeállítása során számbavételre kerülnek az önkormányzati törvényben meghatározott kötelező, valamint az önként vállalt feladatok teljesítéséhez szükséges kiadások előirányzatai és az azokat biztosító bevételek előirányzatai.

A költségvetési koncepció az éves költségvetés tervezésének első szakasza, már a koncepció készítés szakaszában biztosítani kell, hogy a kötelezően ellátandó feladatok zavartalan működtetéséhez szükséges források rendelkezésre álljanak.

A koncepció készítésekor még nem állt rendelkezésünkre az elfogadott 2010. évi költségvetési törvény, ezért jelen koncepció a betervezett törvény-javaslat alapján végzett előzetes számítások alapján készült, ezért az ismertetett bevételi és kiadási tervzetet a végleges költségvetés elfogadásáig változhat.

A Magyarországot is alapjaiban érintő, jelenlegi világgazdasági válság további alakulása jelenleg sem prognosztizálható biztonságosan, ezért a magyar gazdaság lehetséges fejlődésére vonatkozó előrejelzés bizonytalansága is lényegesen nagyobb a szokásosnál.

A koncepció összeállítása során rendelkezésre álló források:

- Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló T/10679. számú törvényjavaslat és annak indoklása
- Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló T/10554. számú törvényjavaslat és annak indoklása
- Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény módosításáról szóló T/10675. számú törvényjavaslat és annak indoklása.

A Kormány elképzelése szerint 2010-ben még – elsősorban a fiskális kiigazító intézkedések lakossági fogyasztásra gyakorolt áthúzódó negatív hatása miatt – a bruttó hazai termék /GDP/ csökkenése 1,0 % körülire tehető, a fogyasztói árszínvonal 4,1%-ban, az államháztartás hiánya a GDP 3,8 %-ában tervezett.

A magyar gazdaságpolitika reálisnak tekinthető céljait rövid- és középtávon is a jelenlegi világgazdasági válság, az abból adódó negatív folyamatok, illetve az ezekből következő károk enyhítését, továbbá lehetőség szerint a kilábalást elősegítő cselekvés szükségessége határozza meg.

A 2010-es költségvetési folyamatokat a Konvergencia-programban kitűzött hiánypálya, valamint a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről szóló törvényben rögzített, az elsődleges kiadások alakulását és a hiányt meghatározó szabály determinálja.

A 2010. év központi költségvetési szabályozásában az alábbi fő prioritások érvényesülnek:

- rövidtávon kiadáscsökkentés: az állami kiadások tartós, strukturális jellegű átalakítása;
- közép- és hosszútávon – strukturális döntések következtében – fenntartható államháztartási pozíció, a foglalkoztatás bővülése, a versenyképesség javulása, a gazdaság növekedési potenciáljának javítása;
- legfontosabb cél, hogy a gazdasági teljesítmény és az életkörülmények tartósan és gyorsuló ütemben közelítsenek az Európai Unió átlagához

A Kormány által elfogadott kiadáscsökkentő intézkedéscsomagban 2010-től már egyre nagyobb súlyt képvisel az állami kiadások tartós, strukturális jellegű átalakítása, ennek keretében:

- erősödik a nyugdíjrendszer fenntarthatósága /2010-től megváltozik a nyugdíjindexálás szabályozása, a 13. havi nyugdíj megszűnik, helyette a GDP növekedéséhez kötött feltételes nyugdíjprémium kerül bevezetésre;
- célzottabbá és hatékonyabbá válnak a társadalmi juttatások
  - 2010. április 30-a után született gyermekek esetében a gyermekgondozási segély időtartama egy évvel lerövidül, a gyermekgondozási díj jogosultsági időtartama az előzetes biztosítási jogviszony hosszához igazodik,
  - a családi pótlék összege nem emelkedik, továbbá a családi pótlékra való jogosultság korhatára csökken, a gyermek 23 éve koráról 20. évben kerül meghatározásra.
- takarékosabbá válik az állami intézményrendszer működtetése:
  - a feladatok felülvizsgálatával és a működési hatékonyság ösztönzésével jelentős megtakarítás érhető el a helyi önkormányzati rendszerben,
  - a hatékonyság javításával és az ártámogatások felülvizsgálatával költséghatékonyabbá tehető az állami vasúttársaság működése.

A válság diktálta, takarékos büdzsének nagy vesztesei a közlekedés, a mezőgazdaság, a lakástámogatási rendszer, a környezetvédelem, spórolhatnak a települések és a minisztériumok is. A költségvetés egyértelmű és reálértékben egyedüli nyertese az egészségügy, mely 2010. évben 15 milliárd forinttal többel gazdálkodhat, az ideinél, ezen felül pedig 18 milliárd forint marad az intézményeknél a járulékok csökkenése miatt.

2009. év során az önkormányzatok nem voltak érintettek központi támogatás csökkenéssel, szemben az államháztartás más alrendszerével, amelyeknél évközi intézkedések sorozata fogta vissza a támogatásokat, de 2010-ben már megkerülhetetlen, hogy az önkormányzati támogatásokban is visszafogottság érvényesüljön.

Az önkormányzatoktól 120 milliárd forintot vonnak el 2009-hez képest, ami 4,8 százalékos csökkenést jelent. A támogatások ott csökkennek, ahol a hatékonyság fokozása érdekében feladatok – más szervezési megoldással – kikerülnek az önkormányzati körből /iparűzési adó/ vagy megszűnnek /egyes jegyzői feladatok/.

A tervezet ott javasol még támogatásmérséklést, ahol a szakmai törvények nem korlátozzák az önkormányzatok döntését a feladatellátás módját és mértékét illetően /közművelődés, sport, idegenforgalom/.

A helyi önkormányzatok szintjén a következő elvek érvényesülnek 2010-ben:

- a helyi önkormányzati rendszerben a feladatok felülvizsgálatával és a működési hatékonyság ösztönzésével jelentős megtakarítás elérése;
- a közalkalmazotti illetménytábla, és a köztisztviselői illetményalap változatlansága miatt 2010. évben a reálbérek csökkenése várható. A megszűnő 13. havi illetményt a későbbiekben egy feltételes, a GDP növekedéséhez kötött kiegészítő juttatás váltja fel;
- a központi költségvetésből származó bevételek az előző évhez viszonyítva csökkentek;
- az átengedett személyi jövedelemadó helyben maradó része 2010. évben változatlanul 8%, az átengedés mértéke 40%. Nem szűnik meg az iparűzési adóerő-képesség figyelembe vétele az SZJA visszaosztásánál;
- a gazdálkodásszervezési döntésekhez kapcsolódó létszámcsökkentési kiadásokhoz az önkormányzatok negyedévente igényelhetnek támogatást;
- a nyugdíjrendszerre épülő önkormányzati szociális ellátások egy részéhez változatlanul 90%-os központi forrás társul.

A jövő évi költségvetés legfontosabb eleme az adócsökkentés.

A 2010. évtől hatályba lépő adó- és járulékmódosítások az adóstruktúra olyan átalakítását célozzák, amelyben kisebb súlyt képviselnek az élők munkához kapcsolódó közterhek, ugyanakkor a korábbiaknál nagyobb szerepet kapnak a fogyasztással összefüggő és a vagyoni típusú elvonások.

A foglalkoztatás erősítése érdekében 2010-ben folytatódik az élők munkát érintő közterhek, így a munkáltatói járulékok és a személyi jövedelemadó markáns csökkentése, amelyet a tételes egészségügyi hozzájárulás és a magánszemélyek 4 %-os különadójának megszüntetése kísér.

A személyi jövedelemadózásban 2010-től az adó alapja a bruttó jövedelmek munkáltató (kifizető) által fizetendő járulékokkal, egészségügyi hozzájárulással növelt összege. Az adótábla sávhatára 1,9 millió forintról 2010-ben 5 millió forintra emelkedik, míg az adómértékek 18 és 36 %-ról 17 és 32 %-ra csökkennek.

2010-től a személyi jövedelemadóban érvényesíthető kedvezmények jelentősen szűkülnek.

A személyi jövedelemadóról szóló törvény 2010. január 1-jétől megszünteti az étkezési hozzájárulás és a ruházati költségtérítés adómentességét, ez utóbbinak a megszüntetése közel dupla terhet róna a munkáltatóra e juttatási jogcím fenntartása esetén.

A jelenleg adómentes juttatások egy része 2010-ben is adómentes marad míg a másik része teljes egészében adókötelessé válik, például a napidíj korábbi adómentes része. A természetbeni és egyéb béren kívüli juttatások egy részére /pl.: a meleg étkezésre fordítható utalványra/ 2010-től 25 %-os adókulcs lesz érvényben, míg a kedvezményes kulcs alá nem tartozó juttatások /pl.: kis értékű ajándékok/ esetében 54 % személyi jövedelemadót és 27 % társadalombiztosítási járulékot vagy egészségügyi hozzájárulást kell fizetnie a munkáltatónak.

2010. évben is folytatódik a többcélú kistérségi társulások ösztönzése. A feltételrendszer alapvetően nem változik, fő cél a kiszámíthatóság biztosítása ezen a területen. A változások tovább erősítik a többcélú kistérségi társulások közvetlen feladatellátásának és a valós együttműködések ösztönzését.

Fentiekre tekintettel az Önkormányzat 2010. évi költségvetési koncepcióját az alábbiak szerint terjesztjük elő. Az előirányzat tervezett számaait jelen előterjesztés melléklete tartalmazza.

Bevételek

Az önkormányzat feladatai ellátásának feltételeit saját bevételekből, átengedett központi adókból, valamint állami támogatásokból teremti meg.

A saját bevételek helyi adókból, vállalkozási bevételekből, az önkormányzat területén kiszabott különböző bírságokból /pl.: környezetvédelmi bírság/, valamint a termőföld bérbeadásából származó jövedelemből tevődik össze.

A bevételi és kiadás főösszege 162, 40 %-al /97.366 eFt/ magasabb a 2009. évinél /59.954 eFt/, döntően a Jókai utcai út- járdaépítés, valamint csapadékvíz-elvezetés II. ütemének, valamint a 2009. június 24-ei árvíz okozta helyreállítási munkálatoknak – a közbeszerzési eljárás miatti – 2010. évre történő tolodása miatt. Ennek megfelelően megjelenik a bevételi oldalon a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács által biztosított 14.000 eFt és 11.998 eFt, valamint a Megyei Önkormányzat által biztosított 3.000 eFt, mely az **átvett pénzeszközök előirányzatánál**, valamint a **pénzforgalom nélküli előirányzatnál** jelenik meg.

Ugyancsak a pénzforgalom nélküli előirányzatoknál tüntettük fel a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségétől az árvízi helyreállításhoz nyújtott 500 eFt-os támogatása, valamint a lakosok által az árvízkarók helyreállításra befizetett 1.500 eFt-os pénzadomány.

2010. évre magasabb helyi adóbevételt terveztünk a helyi adóbevételből mindazok ellenére, hogy az iparüzési adót érintő kormányzati döntés következtében, ugyanis az adónemhez kapcsolódó költségvetési kiegészítés a beszedett idegenforgalmi adó minden forintjához biztosított korábbi 2 Ft-ról 1 Ft-ra csökken.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXI. törvény 2010. január 1-ei módosítása következtében 15 %-kal nő a személygépkocsik és a nem légrugós tehergépjárművek, pótkocsik adómértéke, ezért várhatóan ebből az adónemből magasabb bevétel realizálható.

A köztelherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosokról szóló 2009. évi LXXVII. törvény 2010. január 1-jétől a helyi iparüzési adóval összefüggő adóigazgatási hatásköröket – a 2010-es adóévtől kezdődően – az önkormányzati adóhatóságtól az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalhoz telepíti. Az adóból származó bevétel, illetve az adónem bevezetésének, működtetésének, megszüntetésének joga azonban továbbra is a helyi önkormányzatokat illeti meg.

Az adóbevallások APEH-hez való beadása adminisztrációs könnyítést jelent mind az önkormányzatok, mind az érintett adózói körnek. A helyhatóságok mentesülnek a 2010-es évre – és azt követő évekre – vonatkozó bevallások feldolgozásának, az adózók ellenőrzésének nehézségeitől. Az APEH a bevallott iparüzési adóelőleg márciusi és szeptemberi részleteit /2010. szeptemberétől kezdődően/ az előlegfizetés esedékességét megelőző munkanapon átutalja az önkormányzatoknak.

A Pénzügyminisztérium Illetékek és Önkormányzati adók Főosztályának, a helyi adómértékek valorizációjáról szóló tájékoztatása alapján 2010. január 1-től az egyes adómértékek az alábbiak szerint alakulhatnak:

- o magánszemélyek kommunális adója: 16.550,6,- Ft /jelenleg 12.000,- Ft, állandó velemi lakosoknak 8.000,- Ft/,
- o vállalkozók kommunális adója: 2.758, 4 Ft/fő /jelenleg: 2.000,- Ft/fő/
- o Idegenforgalmi adó: 413,7 Ft/vendégéj /jelenleg: 300, Ft/vendégéj/

/A helyi adókról szóló törvény alapján felfelé nem lehet kerekíteni, tizedfillérben pedig nem lehet fizetni./

A **támogatások** előirányzata 2.901 eFt-al nőttek, ugyanis az iparüzési adóváltozások következtében az iparüzési adóbevétel nem a helyi adóknál, hanem a támogatások előirányzatban kerültek feltüntetésre.

A **felhalmozási és tőke jellegű bevételek** előirányzata 360 eFt-ban került megtervezésre, melyben a lakók által fizetendő közműhozzájárulás szerepel. A testület megfontolhatja, hogy 180 eFt-os összeget szükséges-e emelni.

Az **átvett pénzeszközök** előirányzata a korábban ismertetett okok miatt 18.095 eFt-al nő, de nem hagyható figyelmen kívül, hogy a mozgókönyvtári és egyes közművelődési feladatok támogatását érintő módosítások következtében a normatíva könyvtári szolgáltató helyenként 1.180 eFt-ról 1.000 eFt-ra csökken.

Kiadások

Az önkormányzat kiadásainak tervezése során figyelemmel kell lennünk a jogszabályokban, a helyi önkormányzati rendeletekben, a képviselő-testületi határozatokban és koncepciókban, valamint a gazdasági programban foglalt feladatokra.

A **kiadási főösszeget** - figyelembe véve az előzőekben felvázolt forráslehetőségeket – **97.336 eFt-ban** határoztuk meg, mely várhatóan lehetővé teszi a működőképesség biztosítását, valamint a jogszabályban előírt kötelezettségek teljesítését.

A **személyi juttatások** előirányzatát 765 eFt-al emeltük meg, a közcélú foglalkoztatás bérigényének tervezése miatt. A kommunális dolgozó esetén a nem rendszeres személyi juttatás előirányzatánál – nem terveztünk étkezési hozzájárulást és folyószámla költségtérítést, melynek összege 112 eFt. Nem módosítottuk a külső személyi juttatások előirányzatát.

A **dologi kiadások** előirányzat esetén a költségvetési törvénytervezet nem számol az ún. dologi automatizmussal, azaz a dologi kiadások növekedése fedezetének biztosításával.

Az előirányzatot a 2009. évi finanszírozási szinten határoztuk meg, bár az előirányzat keretét 450 eFt-al csökkentettük. Fel kell azonban hívni a figyelmet arra, hogy az energia árak és egyéb költségek /telefon, irodaszerek/ megállíthatatlan emelkedésére nehezen lesz tartható.

Fontos hangsúlyozni ugyanakkor, hogy a dologi kiadások előirányzaton belüli összegek szabadon átcsoportosíthatók, mely biztosíthatja a hatékony gazdálkodást.

Az **egyéb folyó kiadások** előirányzatánál a honlap fenntartására beterveztünk 167 eFt-ot, hiszen az aláírt megállapodás következtében folyamatosan történik az önkormányzati honlap átalakítása, feltöltése.

A **pénzeszközátadás** előirányzatát 2.698 eFt-al megemeltük a Körjegyzőség működéséhez szükséges nagyobb támogatás biztosítása érdekében, melynek okait a Körjegyzőség költségvetési koncepciójánál részletesen kifejtésre kerültek.

A Kistérség Munkaszervezete által készített költségvetési tervszámok alapján jelentősen, 2.046 eFt-ról 3.417 eFt-ra kell emelni az iskola működéséhez biztosítandó támogatást.

Az **Önkormányzat által folyósított ellátások** előirányzata esetén a rászorultságtól függő által biztosított ellátások előirányzatát megemeltük, míg a méltányosságból megállapítható ellátásokat 65 eFt-ra csökkentettük.

A települési önkormányzatok segélyezési feladatai 2010-ben lényegesen nem változnak: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben rögzített szabályok szerint kell biztosítaniuk a szokásos pénzbeli és természetbeni ellátásokat.

A segélyezési rendszerhez kapcsolódó finanszírozás egy ponton változik: a normatív ápolási díj önkormányzati „önrésze” a korábbi 10%-ról 25%-ra nő, a visszaigénylés mértéke ezzel összhangban 90%-ról 75%-ra csökken. Erre azért van szükség, mert az elmúlt években indokolatlanul megnőtt a normatív ápolási díjban részesülők száma a méltányossági ápolási díjban részesülőkhöz képest, aminek oka nyilvánvalóan a normatív ellátáshoz kapcsolódó kedvező finanszírozás. Az önkormányzatoknak lehetőségük van az ellátások felülvizsgálatára.

A szociális alapszolgáltatások körében, 2010-ben a következő fontosabb változások lesznek:

- A jelzőrendszeres házi segítségnyújtáshoz kapcsolódó normatív hozzájárulás kikerül a normatívák köréből, mivel mint kötelező önkormányzati feladat megszűnik. Az e szolgáltatást önként vállaló önkormányzatok számára a finanszírozás a szociális tárca pályázati rendszerében történik.
- A nappali ellátás feladatköréből kikerül az étkeztetés, a szociális étkeztetés jogcímű normatívával való párhuzamos igénylési lehetőségek megszüntetése érdekében.
- Az ún. otthon közeli ellátások csomag keretében – ami a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és a nappali ellátás feladatait foglalja magában – az önkormányzatok a helyi igényeknek jobban megfelelő szolgáltatási szerkezetet alakíthatnak ki.
- A személyi térítési díjak megállapításához kapcsolódó jövedelemvizsgálat az egyéniről a családi/háztartási szemléletűre tér át. Növekednek a személyi jövedelemhez viszonyított személyi térítési díj-mértékek felső határai: étkeztetésnél 25%-ról 30%-ra, házi segítségnyújtásnál 20%-ról 25%-ra.
- Az alapellátásoknál a személyi térítési díj megállapítására vonatkozó százalékos korlátok emelésével az önkormányzatok magasabb térítési díj-bevétellel számolhatnak.

A szakellátások körében nagyobb mozgásteret biztosít majd az önkormányzatoknak, hogy a szociális és gyermekvédelmi ellátások működési feltételeit tartalmazó tárca-rendeletekben a szabályok a jelenleginél rugalmasabbak legyenek, mind a dologi feltételek, mind az alkalmazotti létszámok tekintetében. Az alkalmazotti létszámnormák egy része törlésre kerül, más része ajánlottá válik.

Az **egyéb pénzbeli juttatások** előirányzatát a BURSA HUNGARICA ösztöndíj támogatása miatt 57 eFt-al megemeltük.

Felújítási előirányzatban megjelenik a vis maior helyreállítása, míg a **beruházás** előirányzata tartalmazza a Jókai utca út- járdaépítés és vízelvezetés II. szakasz megvalósítási költségét.

A jelentős felújítási és beruházási költségigényekre figyelemmel az ALPANNONIA-pályázathoz szükséges 500 eFt-os önerő került a **céltartalék** előirányzatba betervezésre.

2010. év legfontosabb feladata – a költségvetési egyensúly megtartása, az Önkormányzat működőképességének megőrzése, a kötelező feladatellátás feltételeinek biztosítása mellett – a Jókai utcai út- járdaépítés és vízelvezetés II. szakasz, valamint a 2009. június 24-ei árvíz okozta károk helyreállítása.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltakat vitassa meg, és a csatolt határozattervezetet elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATTERVEZET

1. Velem községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Önkormányzat 2010. évi költségvetési koncepcióját elfogadja, és azt a 2010. évi költségvetés-készítés kiindulási alapjának tekinti.
2. A testület a 2010. évi költségvetés készítéséhez az alábbi tervezési szempontokat határozza meg:

- a) a költségvetési törvény jóváhagyását követően pontosítani kell az önkormányzatot a központi költségvetésből megillető forrásokat /normatív állami hozzájárulások, átengedett személyi jövedelemadó, stb./;
  - b) az adóbevételek területén még tovább szükséges fokozni a beszedési munka hatékonyságát, csökkentve ezáltal a kintlévőségeket;
  - c) .....
3. A testület felkéri Horváth Miklós polgármestert, hogy az Önkormányzat 2010. évi költségvetési tervezetének összeállítása során a jelen határozatban foglaltakat érvényesítse.

Felelős: Horváth Miklós polgármester
Közreműködik: Dr. Görög István körjegyző
Cserkutiné Stipsics Edina
Határidő: 2009. 02.15., illetve folyamatos

A szavazás módja: nyílt szavazás, a döntéshez – figyelemmel a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 15. § (1) bekezdésére – a Képviselő-testület egyszerű többségű /a jelenlévő települési képviselők több mint felének/ szavazata szükséges.

Velem, 2009. november 20.

/: Horváth Miklós sk.:/
polgármester